

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krome, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računari naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopije števe 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 250 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 1.

V Ptuj v nedeljo dne 2. januarja 1916.

XVII. letnik.

Svetovna vojska

Naše novolotno voščilo. — Italijanski navali ponehali. — Zmagovito prodiranje na Črnogorskem. — Nova ruska ofenziva v Bukovini in vzhodni Galiciji. — Francoska ofenziva na zapadu. — Začetek vojne v Egiptu.

1916.

Srečno, veselo novo leto! Roke si stiskamo, kakor v drugih letih

Ali v kljub temu: Srečno, veselo novo leto! Pošljamo to željo v prvi vrsti tja na daljna ojišča, v skalnato sneženo gorovje, v strelske arke, na široko morje, za zidovje naših trdnjav in v zapuščena taborišča posameznih straž. Pošljamo jo na sever in jug, na vzhod in zapad, — tja povsod, kjer stoje junaški sinovi zemlje domovine in čuvajo s svojo srčno kri domljake. Pošljamo to željo hrabri armadi, ki zdaj že drugič ob puškinem kopitu, ob vromem kanonu, v letalnem stroju in podmorskem polnu praznuje začetek leta . . . Gotovo se in mi nas spominjajo, ki smo ostali doma in ki ne moremo z orožjem braniti čast Avstrije. Spominjajo se nas, kakor se jih mi spominjamo. In zato jim pošljamo novoletno željo iz vsega srca, da vse ljubeče, hvaležne duše . . .

Srečno in veselo novo leto! Pošljamo to željo tudi vam nesrečnim bojevnikom, ki vas je napadela sovražna kroglja in ki trpite po bolnišnicah za domovje. Pa tudi vam, ki vas je neizogivna usoda spravila v roko sovražnika, ki vzdignete v Sibiriji in Italiji po domačih krajih. Al Bog, da vam kmalu zasije zlato solnce svobode, da kmalu okrevate in se vam zacelijo bojeve rane . . .

Srečno in veselo novo leto! Tudi vam velja, ki ste ostali doma, vam ženam in otrokom, ki morate istotako junaško pretrpeti tužne dneve svetovne vojne. Vam vdovam in sirotam, ki ne vidite grička, kateri krije najljubši zaklad vaše domovine. Vam, ki se s solzami vležete v posteljo in z solzami vstajate, ki ne poznate dru-

zega kot skrb. Vam,

Tudi vam vsem velja naša želja!

Pa vam, ki jo ne slišite več, ki se ne brigate več za veselje in žalost sveta, ki spite v tujini večno spanje, občudovani in čaščeni, mrzli in mrtvi . . . Vi niste tega novega leta doživeli, vi ne stiskate nikomur rok, vi ne praznujete nobenih praznikov. Ali mi se vas spominjamo, padli junaki, hvaležno in ponosno, mi vemo, da je vaše življenje najvišja žrtev domovju, da je bila vaša smrt najlepša, najčastnejša . . . Cvetljic ne moremo trositi na vaše grobove, solz ne moremo prelivati ob vaši gomili. Ali pozabili vas ne bodo i poznejši rodovi in z zlatimi črkami ostanete zapisani v večni knjigi zgodovine!

Srečno in veselo novo leto! Tudi tebi, naš vladar, tebi premila naša domovina!

Kdo ve, kaj nam prinese to leto, ki prihaja tajnostno kakor uganka? Kdo ve, kaj nam prinese in kaj nam odvzame?

Ali enega nam ne more odvzeti: ljubezni do dragocene zemlje domovine, za katero se žrtvuje potoke krvi, hekatombe žrtev, morja solzic in celi svet poln gorja . . . Ti domovina nas navdušuje; saj si naša mati, naša dobrotnica! Ti si volasi vladar pa si vidni izraz domovine, oče svojih narodov, božansko ljubljene naš cesar . . . Tebi in domovini naj prinese novo leto obilo sreče, — zmagovite, rajske sreče, čiste kot jasno nebo, verne in odkrite, — sreče miru in zmage! . . .

Avstrijska armada v vojni.

Šef nadomestnega generalštaba nemške armade, generaloberst v. Moltke dejal je napram dopisniku lista „Neues Wiener Journal“ glede delovanja avstro-ogrskarmade m. dr. sledeče: „Na Vaše vprašanje

glede ocenjenja dela c. in kr. avstro-ogrskih čet se da prav lahko odgovoriti z ozirom na junaške čine iste, ki ležijo pred očmi vsega sveta. Krvavi boji v karpatski fronti proti veliki sovražni premoči in pod najtežavnimi klimatskimi razmerami, slavno sodelovanje pri preganjanju Rusov iz Poljske in Galicije, občudovanja vredni boj avstro-ogrskih čet na Koroškem, Tirolskem in ob Soči, ki vzdržujejo zdaj že več kot pol leta naval vse italijanske armadne sile, brez da bi omahnile, zmage na Srbakem, — vse to so čini, ki oznanjujejo zmago avstro-ogrškega orožja tako glasno, da res ni potrebno nobenih nadaljnjih besed. Vojništvo, ki se bije tako junaško, vredno je najvišjega priznanja in občudovanja.“

General Dankl pa piše v „Neues Wiener Tagblatt“: „Pregled na vojni položaj pred Božičem 1914 kaže velikansko napredovanje našega orožja. Vsa Poljska zavzeta, Galicija oproščena, — Srbija uničena, — Sandžak zopet zaseden, — in Italija, častitljivi zaveznik, ki nas je hotel s svojim zahrbtnim napadom v srce zadeti in s tem svetovno vojno k zmagovitemu koncu dovesti, s svojimi podjetji klavno in pod velikanskimi izgubami izjalovljena. V zvezi z našimi hrabrimi in slavnimi zavezniki stojimo zmagovito na vseh bojiščih. Z nanovo omlajeno silo leti dvojni orel, — gorje tistemu, katerega napade! Tesno zvezani in z neomahljivo silo šli bodemo do slavnega konca, v trdnem zaupanju na naše genialno najvišje vodstvo in na našo neizčrpljivo ljudsko silo. Mogočna država hočemo biti in ostati za vso bodočnost, zvesti, požrtvovalni prijatelj svojim prijateljem, strah za sovražnike, trdo taborišče za svoje narode!“

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 24. decembra. Uradno se danes razglašajo:

Rusko bojišče. Napadalni poskusi Rusov proti delom besarabske fronte bili so pod težkimi izgubami za sovražnika zavrnjeni.

Italijansko bojišče. Utrjeni prostor od Lardare in naše postojanke ob tol-

minskem mostičju bile so od italijanske artiljerije ljutejše obstreljevane.

Južno-vzhodno bojišče. Pri manjših podjetjih v zadnjih dneh se je vjelo čez 600 sovražnikov.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 24. decembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Sovražni artiljerijski ogenj bil je deloma ljut, zlasti v Vogezah. En ponočni napad z ročnimi granatami proti naši visočinski postojanki severno-vzhodno od Lonaina bil je lahko zavržen. Postojanka na „Hartmannsweilerkopfu“ je brez ostanka nazaj pridobljena. Tudi iz kosa jarka na severni strani gore so Francozi pregnani.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 25. decembra. Uradno se razglša:

Rusko bojišče. Sovražne sile, ki so se po včeraj odbitem napadalnem poskusu tudi pri Raranczu blizu naših postojank zagreble, bile so ponoči napadene in prepodene. Dve strojni puški ostali ste v naši roki. Drugače nobenih posebnih dogodkov.

Italijansko bojišče. Sovražni topovski ogenj proti posameznim postojankam tolimskega mostičja trajal je čez dan naprej. Na severni plati Altissima a bil je sunek ene sovražne kompanije zavržen. Na vseh ostalih delih fronte vladal je i včeraj mir.

Južno-vzhodno bojišče. Nič novega.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 25. decembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Zapadno od La Bassee bile so sovražne, proti našim postojankam naperjene naprave min po uspešni razstrelbi naših čet uničene. Drugače se ni zgodilo ničesar pomembnega.

Vzhodno bojišče. Na raznih delih fronte vršili so se patroljski boji. Ruski poizvedovalni oddelki, ki so poskušali priti do naših črt, bili so zavrženi.

Balkansko bojišče. Položaj je nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 26. decembra. — Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. V močvirni pokrajini Polezije bili so na raznih točkah močni sovražni poizvedovalni oddelki nazaj vrženi. Drugače nič novega.

Italijansko bojišče. Približevalni poskusi proti južnemu delu doberdobske visoke planote bili so lahko zavrženi.

Južno-vzhodno bojišče. Položaj je nespremenjen.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 26. decembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Pri trajnem deževnem vremenu bilo je bojno delovanje na večjem delu fronte samo slabotno, živahneje je bilo severno od Alberta, na posameznih krajih v Champagni in Vogezah severno od Sennheima.

Vzhodno bojišče. Nemška patrolska

podjetja v pokrajini Dünaburga bila so uspešna. Krepkejši ruski poizvedovalni oddelki bili so severno-zapadno od Czartoryska in pri Berestiany južno-vzhodno od Kalki zavrženi.

Balkansko bojišče. Položaj je v splošnem nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 27. decembra. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Položaj nespremenjen. Italijansko bojišče. Delovanje italijanske artiljerije proti tirolski južni fronti bilo je včeraj zopet živahnejše. Pri nekem boju, ki se je vršil na vzhodnih in sosednih visočinah doline Etscha južno od Rovereta, izgubil je sovražnik 200 mož na mrtvih in ranjenih. Ob Sočini fronti posamezni topovski oddelki.

Južno-vzhodno bojišče. Nobenih posebnih dogodkov. Pri Bjelopolju se je prineslo doslej na plenu 5400 pušk.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Berlin, 27. decembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Neka od Francozov severno-vzhodno od Neuville pred našo postojanko razstreljena odprtina je od nas zasadena. Neka sovražna razstrelba na visočini Combres napravila je le neznatne poškodbe. Drugače nobenih pomembnih dogodkov.

Vzhodno in balkansko bojišče. Nič novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od torika.

K.-B. Dunaj, 23. decembra. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Ob besarabski fronti in ob Dnjestru, severno-vzhodno od Zaleszczyki, se je včeraj opetovane napade močnih ruskih sil krvavo zavrnilo. Posebni napor porabljal je sovražnik proti oddelku med Pruthom in gozdni pokrajini severno Toporuca. Po artiljerijski pripravi, ki je trajala celo dopoldne in se je mestoma do bobenskega ognja težkega kalibra povišala, izvršilo se je v prvih popoldanskih urah pet infanterijskih napadov, ki so bili vsi zavrženi. Sledeči jim množinski napad, globok 15 do 16 vrst, izjalovil se je v artiljerijskem ognju pod najtežjimi izgubami. Isto usodo so imeli sovražni napadi severno Dnjestra. Naše izgube so male. Ponoči vladal je mir.

Italijansko bojišče. Ob tirolski južni in južno-vzhodni fronti trajajo topovski boji naprej.

Črnogorsko bojišče. Od naših sil zasledovani potegnili so se Črnogorci od Godijova na Bijoco nazaj. Poleg Kovrena bili so trije črnogorski topovi najmodernejše konstrukcije od naših čet izkopani.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od torika.

K.-B. Berlin, 28. decembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Vsed ognja enega sovražnega monitorja se je v Westende-Bad tri bivalce, med njimi dve ženski, usmrtilo. Na fronti razvili so se mestoma živahni boji artiljerije, ročnih granat in min. Ob Hirzsteinu izvršil se je danes zjutraj neki francoski sunek; natančnih poročil še ni. Živahni železniški promet na kolodvoru v Soissons u bil je od naše artiljerije obstreljevan. Francozi so zdaj v neposredni bližini kolodvora ležeči hospital, pač v varstvo kolodvora, obdali z zastavami „Rdečega križa“. Slučajni strelji v ho-

spital pri njegovi bližini od kolodvora niso vključeni.

Vzhodno bojišče. Ob Beresiter severno-zapadno od Czartoryska in Berestiany bili so ruski poizvedovalni delki zavrženi.

Balkansko bojišče. Položaj je nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 29. decembra. Uradno razglša:

Rusko bojišče. Na besarabski meji ponovil je sovražnik včeraj z močnimi artiljerijskim ognjem vpeljane napade na način, kakor dan popreje. Njegove napadale kolone so se povsod, deloma tesno pred obrambami, v ognju naših topov in pušk raznašale. Ruske izgube so velike. Vzhodno od Burkanova vzele smo nekaj varstvenih oddelkov pred močnejšimi ruskimi silami v našo glavno postojanko nazaj. V Wolhyniji mestoma topovski boji.

Italijansko bojišče. Tudi včeraj so Italijani nadaljevali svoje živahno delovanje na južno-zapadni in južno-vzhodni fronti Tirolske. V oddelku Sugana bil je neki sovražni napad na Monte Carbonile (južno-vzhodno Borka) zavržen. Istotako se je ponese več podjetij nasprotnika v pokrajini Col Lana. Ob primorski fronti vršili so seraznih točkah boji s topovi, ročnimi granatami in metalci min.

Južno-vzhodno bojišče. Noben posebnih dogodkov.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 29. decembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Neki sovražni nitor je zopet Westende obstreljeval, toku brez vsacega učinka. Včeraj poročani sovražni sunek na Hirzstein se je že v naše ognju izjalovil. Zvečer napadli so Francozi dvakrat od nas nazaj zavzete postojanke na Hartmannsweilerkopfu. Vsilili so meston v naše jarke. Po prvem napadu bil je sovražnik povsod takoj zopet prepoden. Boji za posamezne oddelke jarkov po drugem napadu niso končani. Vjeli smo doslej 5 oficirje in več kot 200 Francozov. Angleži so izgubili včeraj dva letala. Dne 27. decembra pa zgorelo neko tretje angleško letalo.

Vzhodno bojišče. Na obrežju Raggasem severno-vzhodno od Tucknu izjalovil se je sunek nekega močnejšega ruskega oddelka. Južno od Pinska napadli smo nelrusko stražo in jo vjeli.

Balkansko bojišče. Nič novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Od Binkošti do Božiča.

K.-B. Kopenhagen, 26. decembra. „Etrabladet“ piše: Italijanski napad ob Soči ni imel doslej prav nobenega uspeha. Gotovo imajo Italijani dobroto, da se ne bore v njih deželi. So takoj čez slabo utrjeno mejo, ker je avstrijska glavna obrambena meja ob Soči ležala; na tejo so sedmih mesecih svoje čelo razbijali. Na binkoštno nedeljo napovedal je Selandra vojno; zdaj je Božič in Gorice nimajo. Ali stotisoč ljudso žrtvovani in milijone je stalo, smo da se je prišlo od Binkošti pa do Božiča

Sedem turških armad.

K.-B. Stockholm, 28. decembra. Glosom poročil iz Petersburga zamore se vojaški oboroženje Turčije kot končano smatrati. Turčija postavila je doslej sedem armad vojno, katerim zapovedujejo Goltzpa (Nemec), Liman von Sanders (Nemec), Vekhib-paša, Mahmud Kiamilpaša

In Dže niso zn zdaj o se je že Vekhib- proti mal-paše Goltz — napr potamiji ških sil. armad v Prv Glasom j an u a vezniko general sonow naročila ga pos Anglež K danes A do 3. N ranj jih p 2149 (S k ot p mrtvih zlasti in pri C „Jour zapusi se je metra rišče Angle ruhu, so taralom tabor Matru gleški viti A truhu nicije avton so na Senu Sivsk

in Džemalpaša; poveljniki 6. in 7. armade niso znani. Neposredni vojni cilji Turkov so zdaj osvoboditev Dardanel, s katero se je že pričelo, izvršeno od 2. in 5. armade Vekhib-paše in von Sandersa, ter sunek proti Suezkanalu, doslej peljan od Džemal-paše 7. armada, kateri se je pridružil tudi Goltz — pravega poveljnika se baje ne pozna — napravila je Angležem težki poraz v Mezopotamiji. Pričakuje se nadaljno napenjanje turških sil. „Temps“ poroča, da imajo Turki šest armad v vojni.

Prvo turško poročilo o vojni v Egiptu.

K. B. Konstantinopol, 27. decembra. (Ag. Tel. Mille.) Muzelmanski bojovniki, ki so se zbrali v Hedšasu, da se udeležijo egiptovske ekspedicije, so se pod vodstvom Faisalbeja, sina emirja od Mekke Husseinpaše z našo četrto armado združili.

(S tem so se torej združili egiptovski vstaji s turškimi četami zoper roparske Angleže. To pomeni skoraj začetek odločilnega boja v svetovni vojni, ki bo prinesel mogočni Angliji sunek v srce! Gott strafe England! Op. ur.)

Važni vojni svet v Londonu.

„Vossische Zeitung“ poroča iz Stockholma: Glasom zanesljivih poročil se vrši prvi teden januarja v Londonu zopet posvetovanje za veznikov, katerega se bosta udeležila za Rusijo general Silinsky in veleposlanik Izwolsky. Sasonow je poslal Izwolskemu posebna carjeva naročila, tako da ima londonska misija Izwolskega posebni pomen.

Angleži izgubili skupno skoraj pol milijona mož.

K. B. London, 25. decembra. Uradno se danes razglša:

Angleške izgube na vseh bojiščih do 3. decembra znašajo:

Na moštvi 119.923 mrtvih, 238.758 ranjenecv in 59.546 vjetih; na oficirjih pa 7367 mrtvih, 11.365 ranjenih in 2149 vjetih.

(Skupne angleške izgube znašajo torej več kot pol milijona mož, med njimi 127.290 mrtvih. K temu pa pridejo še poznejše izgube, zlasti one v odločilnih bitkah na Balkanu in pri veliki turški zmagi ob Dardanelah. Op. ur.)

Napad Senusov na Egipt.

O vstaji Arabcev ob egiptovski meji izve „Journal“, da so morali Angleži pred par dnevi zapustiti Solum, 500 km zapadno od Kaira, kjer se je takrat vršila prav resna bitka. Dva kilometra od Soluma se nahaja zelo močno taborišče Arabcev, od koder je izhajal napad na Angleže. Še 15. t. m. so se vršili boji pri Matruhu, 220 km vzhodno od meje. Arabske čete so tam ljuto napadale. Angleške čete pod generalom Cordonom so se morale umakniti v svoje taborišče. V tem boju je bil ubit poveljnik v Matruhu in je padlo 300 Angležev. Ostale Angleške čete so zbežale v vzhodni smeri. Zmagoviti Arabci so vzeli Angležem v Solumu in Matruhu dva poljska topa, mnogo artiljerijske municije, 10 avtomobilov, med njimi tri oklopne avtomobile ter mnogo vojnega materijala.

Današnja turška poročila pa zatrjujejo, da so napad izvršili poleg Arabcev vojščaki šejka Senusov. Angleži so popolnoma zapustili okolico Sivsha.

K. B. Lugano, 27. decembra. „Secolo“, „Giornale d' Italia“ in „Stampa“ prinašajo vest, da je angleško poveljništvo, katerega glavni stan se nahaja v Kairo, zbralo mnogo Burov, avstralskih in novozelandskih čet s številnimi topovi ter poplave na severozapadnem delu polotoka Sinai, močno razširilo. Do Sueškega prekopa vodeče železnice so večidel izgradili v dvotirne železnice. Tudi na progi Zagazio Ismaila polagajo drugi tir. Velike skrbi provzroča angleškemu poveljništvu zapadna meja Egipta. Plemena Senusov so že prekorčila zapadno mejo Egipta ter tam kot samostojno ozemlje uredili na račun Anglije in Italije del ozemlja z obalo, kamor so spravili tudi topove in strojne puške. Zdi se tudi, da prodirajo na karavanski cesti iz Fovuna jugozapadno od Kaira v dolino Nila. Tam je postavilo angleško poveljništvo angleške čete, da zadržijo prodiranje Senusov, ker se je sicer bati vstaje domačega prebivalstva v Egiptu.

Govor rumunskega kralja.

K. B. Bukarest, 25. decembra. Kralj sprejel je danes odposlanstvo senata, ki mu je podelil odgovor na prestolni govor. Ob tej priliki imel je kralj govor, v katerem je med drugim dejal: V časih težke izkušnje, ki jih preživimo, je složnost vseh src in vseh delavskih moči najsigurnejše jamstvo zato, da se bodo dejajo veliki interesi Rumunske z modrostjo in močjo branili. Edin v tej misli s ljudstvom, pozdravljam z veseljem in zaupanjem sklep senata, mojo vlado podpirati, da nam predležečo veliko nalogo k dobremu koncu dovedemo. Zamoremo se zaupljivo na armado kot na mogočno podlago opreti, ki bo vedno na visoki čini svoje misije stala.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Najnovejša uradna poročila.

Proti Rusom. Boji v vzhodni Galiciji postajajo večji in ljutejši. Vsi napadi so se izjalovili v topovskem in infanterijskem našem ognju. Pred mostičjem od Burkonowa pustil je sovražnik 900 mrtvih in težko ranjenih ležati. Vjeli smo 3 oficirje in 850 mož. Skupno število včeraj v vzhodni Galiciji vjetih Rusov presega 1200 mož.

Proti Italijanom. Napadi Italijanov, izvršeni deloma pod zaščito genfske zastave, bili so povsod zavrjeni.

Dogodki na morju.

Dne 29. decembra je neka naša flotilja, obstoječa iz 5 razruševalcev in križarke „Helgoland“ francoski podmorski čoln „Monge“ uničila. 2 oficirja in

15 mož je bilo vjetih. Potem je v pristanišču Durazzo en parnik in eno ladjo na jadra s topovskim ognjem potopila in ogenj večih baterij na suhem do molka spravila. Pri temu sta prišla 2 razruševalca namine. „Lida“ se je potopila, „Triglav“ je bil težko poškodovan. Moštvo je bilo večidel rešeno. „Triglav“ smo potem sami potopili, ker je več močnejših sovražnih križark in razruševalcev našo vrnitev ogrožalo. Naše brodovje vrnilo se je v pristan svojega izhoda.

Južno-vzhodna Kitajska neodvisna?

K. B. Peking, 28. decembra. Vojaški gubernier v Yunnanu izdal je proklamacijo, v kateri se izjavlja neodvisnost Yunnana.

(Novemu kitajskemu cesarju Yuančikaju prede torej slaba, ker se je pričela v eni najpomembnejših provincah revolucija. Sicer pa stoji za vsem tem dogodkom premetena hujskarija Japoncev. Op. ur.)

Mackensen v Sofiji.

K. B. Sofija, 29. decembra. Feldmaršal Mackensen dospel je danes v Sofijo. Na kolodvor došli so zastopniki kralja in vlade v njegov pozdrav. Mackensen obiskal je avstro-ogrsko in nemško poslaništvo ter se podal potem v kraljevo palačo, kjer ga je kralj v avdijenci sprejel. Prebivalstvo napravilo je feldmaršalu navdušeni sprejem in je slavilo velikega nemškega vojskovodjo, kolikorkrat se je na cesti pokazal.

Avstro-ogrski vojni vjetniki v Srbiji.

K. B. Dunaj, 29. decembra. Kakor že poročano, nahajajo se avstrijski in ogrski vojni vjetniki, ki se jih je preje držalo v Srbiji, zdaj v Albaniji med Durazzom in Valono. Vršijo se pogajanja zaradi prevoza teh vjetnikov na Grško. Neki odposlanec amerikanske vlade je že pred daljim časom v Albanijo odpotoval, da preskrbi iz od naše vlade mu na razpolago danih bogatih sredstev vojne vjetnike z obleko, hrano itd.

Egipt v revoluciji?

„Deutsche Tageszeitung“ poroča iz Amsterdamu: Glasom časniških poročil iz Kaira in Madrida stojita dve tretjini Egipta v uporu zoper angleške civilne oblasti.

Čut blagostanja se pojavi, ako si vsled prehlajenja, prepih ali mokrote boleče ude s Fellerjevimi, bolečine odpravljajočim rastlinskim esenčnim fluidom z zn. „Elsa-fluid“ obdrnemo. Mno-goštevilno zdravnikov priporoča pri bolečinah revmatičnega vira to blagodejno masažo. Fellerjev „Elsa-fluid“ zavzema med vsemi sredstvi za obdrnenje najprveje mesto in se ne more z ničesar drugim nadomestiti. Njegov blagodejni, bolečine odpravljajoči učinek se skoraj od vseh, ki so ga rabili, v znesenih zahvalnih pismih hvali in čez stotisoč takih protovoljnih priznanjevalnih pism nam predloži. Pri temu pa je to slavno domače sredstvo cenejše nego drugi preparati, ker hoče biti pravo ljudsko sredstvo. 12 steklenic stane franko samo 6 kron; naroči se pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvatsko). Obnem se lahko naroči Fellerjeve, milo odvajajoče Rhabarbara-krogljice z zn. „Elsa“-krogljice, izborno zelodčno sredstvo. 6 škatljic franko samo 4 K 40 h. Ta dva priznana domača sredstva naj bi ne manjkala v nobeni hiši. Priporočamo „Elsa“-preparate radi in iz prepričanja. Zanesljivo sredstvo zoper kurja očesa je Fellerjev turistovski flajster z zn. „Elsa“ za 1 krono in 2 kroni. En poskus se izplača. (ea)

zamore svojim rastočim otrokom vsak dan za malo denarja in z malim trudom predložiti redilni, dobro-okusni 458

Usaka mati Detker-Pudding

iz dra. Oetker pudding-praška za 20 vinarjev.

Veselo je videti, kako uživajo otroci vsake starosti tak Oetker-pudding do zadnjega ostanka. Za otroke ni boljšega redilnega sredstva.

Po vojni.

„Daily Mail“ skuša podati v nekem članku, v katerem opisuje bodočo Evropo po miru, naslednjo sliko o Angliji po vojni:

„Svetovna vojna je spremenila socialno lice na zemlji, kakor je ledena doba zemljo samo spremenila. Danes se zdi Evropa v mnogih stvareh pahnjena za sto let nazaj, in sto let utegne zopet miniti, prej ko popravijo posamezne vojujoče dežele vse vplive vojne. In še tedaj bo ostajal spomin na čas, ki ga sedaj živimo. 25 milijonov mož raznih držav je prišlo za doslej ubitih ali poškodovanih devet milijonov orožje. Kadar bo trajala 2 leti vojna, bomo lahko sedili, da je Evropa v celoti izgubila približno 20 milijonov zdravih in za delo sposobnih ljudi. Toda to bi bila le nepopolna ali delna izguba pravih bojevnikov. Tudi civilno prebivalstvo tako v vojujočih kakor tudi v nevtralnih državah občuti to vojno. Skoro povsod narašča umrljivost, dočim pada število porodov. Na Angleškem so nazadovani v prvem letu vojne porodi za 40.000 v primeri s prejšnjim letom, umrljivost pa se je v primeri z letom 1913 povečala za 50.000. To se pravi, da se je število angleškega civilnega prebivalstva v enem letu vojne zmanjšalo za 90.000 ljudi. Direktni denarni stroški vseh vojujočih dežel utegnejo znašati za eno vojno leto 200 milijard od katerih jih ima Anglija razmeroma največ. Toda kakor so velikanke te svote, jih indirektni stroški še prekašajo. Po vojni bomo pred naslednjimi problemi: Tri žene bodo na moža, ki je sposoben za ženitev. Število starejših mož je večje, kakor mlajših. Povprečna telesna sposobnost je zmanjšana. Milijone mčž je treba zopet uvesti delovnemu življenju miru. Milijoni rokodeelcev, ker smo jih spričo naših razmer navadili na dvojno in trojno mezdo, bo zahtevalo tisto mezdo dalje. Prevoznja po morju se je podražila, mnogo naših trgovskih parnikov se je potopilo. To so ob kratkem le nekatere težkoče, ki nas čakajo. Imamo pesimiste, ki prorokujejo industrijsko revolucijo. Imamo preroke, ki slutijo, spominjajoč se na sufražetsko gibanje, resno nevarnost v veliki večini žena. Drugi zopet menijo, da propadeta popoluoma umetnost in veda. Kje so naše političke stranke, ki so bile ob miru delavne in močne? Kje je brezbriznost družbe, ki je še poleti 1914 plesala tango? Ali se ni naše ljudstvo prej zanimalo najbolj za igro golf in glavni posel naših mož je bila nogometna igra? Vse to se takoj ne povrne. Vse se spremeni. In mi bomo vso svojo moč, vse svoje najboljše znanje morali porabiti v to, da zopet dosežemo to, kar je izgubili...“

V preteklem letu, kakor že preje je naš list dokazal, da je najboljši zagovornik ljudskih pravic, pa tudi najzvestejše glasilo avstrijskega mišljenja. Ni čuda, da si je „Štajerc“ i sedaj v vojni pridobil novih prijateljev in odjemalcev. Pa ne samo doma, tudi v vseh vojaških bolnišnicah ga čitajo z navdašenjem in veseljem. Prepričani smo tedaj, da bode imelo tudi letošnje vabilo za naročenje mnogo uspeha. Prosimo v prvi vrsti stare naše naročnike, da naj nam čimpreje vpošljejo naročnino, ki jo je pri vsakem listu naprej plačati. Prosimo pa tudi vse prijatelje, da nam naj z neumorno agitacijo pridobivajo vedno novih smišljenikov in odjemalcev. „Štajerc“ ostal bode vedno zvest svojemu naprednemu, štajersko - koroškemu, avstrijskemu mišljenju!

Novoletno voščilo iz boja. Piše se nam: Vsem dragim čitateljem in ljubim čitateljicam želi prav vesele božične praznike in srečno novo leto v ljubi domačiji — od črnogorske meje — „Feldgrauer“: Zlatoslav Planinc, mob Trainersatzgruppe Nr. Mostar, bivši žurnalist iz sp. Štajerske — in; Žabkar Karlo, davčni praktikant iz Novega mesta. — **Umrl je v Mariboru skladatelj g Rudolf Wagner. N. p. v. m.!**

Dobrotnik. Neznani dobrotnik, ki noče svojega imena objaviti, je daroval večjo svoto denarja, ki naj se uporabi za mariborske mestne uboge na ta način, da se jim daje vsak dan mleko zastoj. Darovana svota je tako velika, da se zamore nakupiti vsak dan po 50 litrov mleka. Revne družine z večjim številom otrok naj se oglasijo v pisarni mestnega oskrbnitstva (Rathausplatz 9, 1. nadstropje) in sicer od 8. do 12. ure.

Častni občan. Občinski svet v Studencih pri Mariboru je imenoval nadučitelja na dekliški šoli gosp. Karla Majer za častnega občana.

Zaprl so orožniki v Ormožu 32-letno Marijo Škvorc. Sami se jo tatvine.

Ukradeno je bilo posestnici Jožefi Urh na Hajdini pri Ptuj 200 kron denarja iz zaprte omare. O tatu ni duha ne sluha.

Vlom. V Cerovcu pri Rogatcu vlomila sta Florijan in Jožef Osek v hišo tamošnjega kmeta Blaža Skrabl in mu odnesla 2750 kron. Vlomilca se že nahajata pod ključem.

Zvišanje hranilnih vlog v Nemčiji. Mestni hranilnici v Charlottenburgu je došlo letos vkljub vojni toliko hranilnih vlog, kakor še nikoli do-

sedaj. Od 1. januarja letos je bilo vplačanih trdno skupno 33,555.000 mark, dvignjenih pa samih skriv 14,337.000. tako da presegajo od začetka tega leta leta vplačila vračila za 19,218 000 mark. Ona cesti teh večjih dohodkov se je dalo tekom letošnjih so n ga leta 17,300.000 mark hraniteljem na razp. Nov lago za vojna posojila. Tudi število hranitelje, Wr. Zl se je posebno izdatno zvišalo; isto je od zkatere s četka letošnjega leta poskočilo od 130.701 izdelavi 141.258, torej za 10.557. S svojo jekleno znanredbe kladnico je napravila hranilnica istotako zehoprome ugodne skušnje; dasiravno je ista šele nad dvali občin leti v obratu, se je že oddalo v najem 478 porabe predalov za hranjevanje vrednostnih papirjev kredba v stin, dragotine itd. To število bo doseglo kmalizdelova bistveno zvišanje, ker se vedno bolj vprašujejo Pšeničnäs po takih predalih. uporabl

Poziv črnovojniki na Ogrskem. Ogrski čnäh, pel novojniki in oni avstrijski črnovojniki, ki so bidelovani na Ogrskem potrjeni, letniki 1873 do 1897 se dovo poklicani na dan 17. januarja pod orožje. peciva

100.000 vagonov žita iz Rumunije. K. He omej poroča iz Danaja, 23. decembra: Po več krepove enomesečnih pogajanjih med nemško, avstrijskega ma in ogrsko žitno centralo na eni in rumunsko komisipove. N za prodajo žita na drugi strani, se je te decembra, sklenila pogodba za nakup rumunskega žita. Žem od sedaj ostane pri nakupu 50.000 vagonov raza peko ličnih žitnih vrst in fižola. Ko se bo ta kupčij Ma ugodno končala, se bo pričelo s pripravami zmarca r nakup še nadaljnih 50.000 vagonov. Istočasireč peča z novim nakupom žita se je zasigural tudi izvozjarja, d in odpošljanje vseh že poprej nakupljenih mnđu sovr žin žita in fižola. Nakupljeno blago se bo prmeseca važalo deloma po železnici, deloma po Donav. 60 Storjeni so vsi koraki, da se cela zadeva koliklje na mogoče naglo in gladko reši. Kupci bodo poslalzdavraje v Rumunijo zadostno število železniških vozovozposbne

Sokrivec žandarmerijskega morilca Župetnajo, c prijet. Svoj čas smo poročali o žandarskeoseb, k umoru pri Zidanem mostu. Prvega morilca Žuliko jih peta so že preje prišli. Dne 15. decembra pvrदार se je pojavil Jožef Štrukelj, drugi morilecki so t v Prelesu na Krškem. Okoli 7. ure zjutraj jpičeni, prišel k hiši mlinarja Alojzija Sitar, kjer jih lju pred hlevom pozdravil njegovo ženo Terezo, j Zo vprašal, kaj je novega in hotel vedeti, ali svojniko kje v bližini žandarij. Ko se je prikazal Sitarposame je Štrukelj pobegnul. Orožniki so ga začevršilo iskati. Štrukelj je bil popoldne okoli 4. ure črnovo. Kostanjevcu v občini Sv. Rupert, kjer je dobv krat na prošnjo pri Matiji Zidar skledico mleka. Ra in sicer mu ga je dala gospodinja. Ko se j names Zidar vrnil domu, je Štrukelj govoril z njim. Hrvats Zidar ga je spoznal. Ko se je Štrukelj malin v H okrenil, prijel ga je Zidar z vso svojo močjo i Manuš demičt E

Masaže, obdrgnjenje in umivanje s Fellerjevim, bolečine odpravljajočim, ožvljavajočim rastlinskim esencnim fluidom z znakom

izkazujejo se po poročilih v več kot 100.000 zahvalnih pismih kot prav posebno blagodejni in uspešni proti telesnim in

zoper

bolečinam v udih

12 steklenic franko 6 kron, 24 steklenic franko 10 K 60 h. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvatsko). Fellerjeve odvajalne Rhabarbara kroglice z znakom „Elsa-kroglice“, 6 škatljic franko 4 K 40 h, 12 škatljic franko 8 K 40 h. 454

Razno.

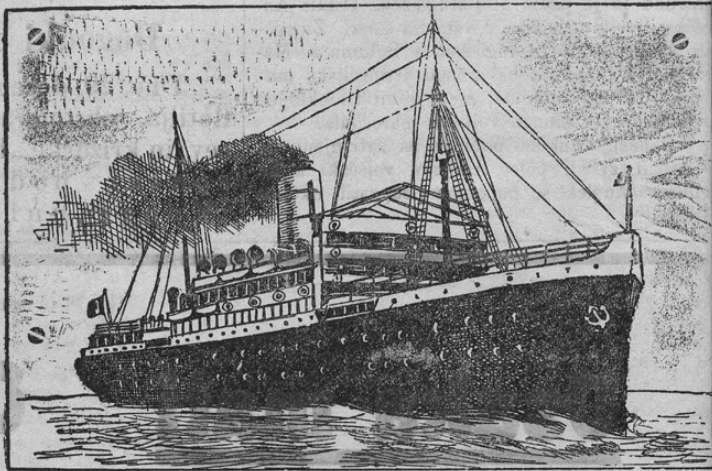
Čenjeni naročniki. Nastopilo je novo leto in usojamo si uljudno cenjene naročnike vabiti na zopetno naročenje „Štajerca“.

Die bulgarische Hafenstadt Varna am Schwarzen Meer.

„Ancona“.

Neki avstrijski podmorski čoln je potopil italijanski parnik „Ancona“, katerega sliko danes prinašamo. Na parniku se je nahajalo tudi nekaj Amerikancev. Zato se je razvil iz te zadeve spor med Avstro-Ogrsko in Združenimi državami Severne Amerike. Spor še ni rešen in je precej oster. Amerikanci stoje namreč na prismojenem

Der Dampfer „Ancona“

stališču, da smejo samo naši sovražniki na nas streljati, mi pa da se ne smemo braniti. Dobičkalačni amerikanski denarni mogotci

pa se grozovito motijo, ako mislijo, da se bomo mi temu stališču kar tako lahko privadili!

Varna.

Prinašamo poročila o potapljenem parniku v bolgarski pristanišče Varna. Nekatere ženske bodo cenjene, če bodo pripravile čitatelje gotovo zanimale.

poročila
poda je
brik v
kot 20
je bilo
menje
enem
in dru
N
žel iz
Nachr
D
bahn“
Budin
Z zgr
Knina
ritvijo
Metlik
čnosti
ci—K
mogoč
upati,
moge
Oštar
pretv
otvor
bo c
proga
Gene
so bil
Pomi
angle
jarm

ačaniga trdno držal. Priskočila sta na pomoč iz svo- samih skrivališč dva lovca, nakar so vsi trije Štru- teglja dobro zvezali z vrvmi in ga peljali v Krško; k. Ona cesti ga je sprejela orožniška patrolja. Izro- sojnječili so morilca deželni sodnji.

Nove odredbe o izdelavi kruha in peciva. itelje, „Wr. Ztg.“ objavlja ministerialno naredbo, s od zakatero se dopolnjujejo in postružejo predpisi o 01 izdelavi in prodaji kruha in peciva. Glasom te io za naredbe more notranji minister na predlog žit- o zelnoprometnega zavoda dovoliti za deželo in okraj ad dvali občino izjeme v dosednji prepovedi glede 478. porabe pšenične moke za pecivo in kuho. Na- jev lredba uvaja dalje splošno prepoved za obrtno kmalno izdelovanje in prodajo malega peciva vseh vrst. rašnje. Pšenična in ržena moka se sploh ne smeta več uporabljati za izvajanje slaščic ne v slaščičar- ski črnah, pekarnah, ne v gostilnah in točilnicah. Iz- so bil delovanje slaščic z uporabo nadomestilne moke 197 se se dovoli le dva dni v tednu. Obrtno izdelovanje peciva „caces“ more politična deželna oblast ne K. Ble omejiti kakor doslej, marveč tudi popolnoma č ko prepovedati. Obrtno izdelovanje slaščic iz suro- trijkovega masla in vzhajanelega testa se splošno pre- misij pove. Naredba, ki stopi v veljavo dne 23. de- te dnembra, prepoveduje končno pekomo in slaščičar- ta. Zajem od tretjih oseb napravljeno testo sprejeti v razza peko.

Marca meseca mir? Italijani pričakujejo uni za marca meseca mir. Rimski list „Avanti“ se namo- časne reč peča s končno sejo laške zbornice in opi- izvozjarja, da je minister Salandra dejal: „Prijatelji mno- in sovražniki so v tem lahko edini, da se sme o pre- meseca marca pričakovati mir!“

600 novih milijonarjev. Tekom sedanje vojne kolikor je na stotisoče ljudi izgubilo svoje življenje, poslali zdravje in imetje, na tisoče ljudi pa je brez vozov posebnega truda obogatelo. Nemški listi raču- Zupetanjajo, da je le na Avstro-Ogrskem kakih 600 rskih oseb, ki so med vojno postali milijonarji. Koa- Zulkio jih je pa, ki so pridobili sicer manjša, a ra pavendar znatna premoženja. Teh vojnih dobičkov, vorilecki so tolikokrat na precej brezvestni način skot- traj je pičeni, se drže pač kri in solze milijonov dru- tjer igih ljudi.

Zopetno prebiranje 43- do 50 letnih črno- ali se vojniki na Ogrskem. Ogrski listi poročajo: V Sitar posameznih okrajih, ne pa v celi deželi, se bo začel vršilo zopetno prebiranje 43- do 50 letnih ure v črnovojniki; tozadevna oblastvena naredba bo dobi v kratkem izšla.

Razpuščena društva v Dalmaciji. Dalmatinsko se je namestništvo je razpustilo naslednja društva: njim Hrvatska sokolska društva v Splitu, v Omišu mal- in v Kaštel Novem, Ljudsko čitalnico v Lučen- Manušu, Pučko zoro v Splitu in hrvatski aka- demični klub.

Eksplozije v Ameriki. Graška „Tagespost“ poroča po nekem zasebnem pismu iz New Yorka, da je bilo v zadnjih tednih v Ameriki pet fa- brik v zrak spuščenih. Škode se ceni na več kot 20 milijonov dolarjev. Samo v eni fabriki je bilo uničenih 800 kanonov, ki so bili nam- enjeni za francosko in angleško armado. Ob- enem je zletelo v zrak na stotisoče šrapnelov in drugih izstrelkov.

Nemški list v Belgradu. V Belgradu je za- čel izhajati nemški list pod imenom „Belgrader Nachrichten“.

Dvotirna proga Karlovac—Ogulin. List „Eisen- bahn“ poroča: Kakor je znano, je proga Budimpešta—Reka državne železnice enotirna. Z zgradbo proge Ogulin—deželna meja blizu Knina (ogrsko-dalmatinska železnica) in z otvo- ritvijo proge Karlovac—deželna meja blizu Metlike se more pričakovati v skorajšnji bodo- čnosti neposredno črto iz Ljubljane čez Bujbarci—Karlovac—Ogulin—Knin do Splita. Zaradi mogočnosti takega neposrednega prometa je upati, da promet zelo naraste, ter se ne bo mogel razvijati na onem delu proge Karlovac— Oštarije, vsled tega se mora imenovani del proge pretvoriti v dvotiren. Otvoritev drugega tira se otvori javnemu prometu najbrže istočasno, ko bo dograjena ogrsko-dalmatinska železniška proga.

Buri oproščeni. Iz Johannesburga poročajo: General De Wet in 118 drugih vjetih Burov, ki so bili obsojeni zaradi veleizdaje, so bili izpuščeni. Pomiloščenje teh Burov je premeten korak angleških gospodarjev, ki se hočejo s tem pod- jarmljenemu burskemu narodu podkupiti.

Ponesrečeni infanterist na postaji Poličane, ki ga je, kakor smo svoj čas poročali, dne 8. p. m. povozil železniški vlak, se je pisal Franc Rupnik.

Nemški general Emmich, slavni osvoboditelj belgijskega mesta Lütticha, je pred kratkim hipoma umrl. Rojen je bil leta 1848.

Nova razkritja o umoru v Serajevi. List „Az Est“ javlja iz Bukaresta: Iz Sofije poroča- jo, da je bivši bolgarski poslanik Čaprasikov rekel, da ima bolgarska vlada pisane dokaze, da sta bila bivši naš prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand in njegova soproga umorjena v spoz- razumu ter pod skrivno srbske vlade. Bolgarska vlada bode te dokaze kmalu objavila. Ta izjava kaže, da so Bolgari pri svojem z- mogoivem prodiranju gotovo tudi zaplenili tajne arhive srbske vlade. Sicer je pa že preje vedel ves svet, da sta bila nadvojvoda in njegova soproga žrtvi Petrove vlade.

Zemljevid k obstreljevanju Varne.

Bolgarsko pristaniško mesto Varua je gla- som nekega poročila iz Konstanze bilo od rus- kih vojnih parnikov obstreljevano. Utrdbe Varne

Zur Beschießung Warnas durch die russische Flotte.

so na ruski ogenj živahno odgovarjale. Misli se, da so Rusi nameravali, izkrcati čete pri Ekreni. Prinašamo zemljevid okoli Varne, ki bode brž- kone v vojni še veliko vlogo igrala.

Prijatelj Srbov.

Zagreb. Žurnalista in civilni geometer Vaso Nastić iz Semlina stal je pred tukaj- šnjim domobranskim sodiščem. Lani, ko so srbski vojaki vdrl v Semlin, hodil je Nastić z njimi in prepeval srbske bojne pesmi. Zato je bil izda- jalec zdaj obsojen na 3 leta težke ječe.

Občutna kazen zaradi navijanja cen.

Maribor. V Valehnech pri Ljutomerju rojeni Alojz Senčar, trgovec v Ptujju, bil je že enkrat zaradi navijanja cen kaznovan; ker je v izrabljanju vsled vojnega položaja nastalih izrednih razmer zdaj tudi pri bakrenem vitriolu (modri galici) navijanja cen zagrešil, bil je obtožen pred mariborsko okrajno sodnijo. Senčar prodajal je bakreno galico po 3 krone za kilogram. Glasom neke fakture družbe za kemično in metalurgično produkcijo na Dunaju pa je bil kupil bakreno galico po 130 kron za 100 kilogramov. Mariborska sodnija obso- dila je Senčarja na en teden zapora in 2000 kron denarne globe.

General Russki.

Glasom poročil iz Petersburga se je general Russki na podlagi carjevega ukaza od vrhovne- ga poveljstva ruske severne armade odstavil.

General Russki

Pač pa se mu je pustilo njegove posle v dr- žavnem svetu in vojnem svetu. S tem je drugi višji vojaški dostojanstvenik na Ruskem v sredi vojnih dogodkov odstavljen. Najbolje bi bilo, da bi car še — carja samega od vrhovnega povelj- stva odstavil. Potem bi bil kmalu mir...

Vsak vojak

želi izvedeti novice iz svoje domo- vine. Najbolje posreduje te novice

naš „Štajerc“

ki je, je bil in ostane vedno

zvesto avstrijskega mišljenja!

Stariši! Neveste! Bratje in sorodniki vojakov!

Naročite za naše drage vojake „Štajerca“

ki se jim naravnost od upravištva na bo- jišče pošlje. Treba je le naročnino poslati in natančni naslov sporočiti

Napravite vojakom veselje

in naročite jim „Štajerca“.

Izpred sodišča.

Vojaška liferanta.

Budimpešta. Pred tukajšnjo sodnijo sta bila obsojena vojaška liferanta Samuel Neumann na 6 mesecev, Jožef Neumann pa na 4 mesece težke ječe; poskušala sta podku- piti vojaške uradnike, da bi slabo blago za ar- mado sprejemali kot dobro. Številno sleparskih vojaških liferantov na Ogrskem večinoma židov- skega plemena narašča prav hudo, to pa v kljub jako ojstrim kaznim.

Gospodarske.

Ravnanje z zmesnim gnojem (kompostom) po zimi.

V vsakem vrtu ali gospodarstvu je kup zmesnega gnoja, na katerega pride tekoma poletja in jeseni iz vrta, iz hiše in dvorišča mnogo odpadkov; ti potem razpa- dejo v zemljo in iz njih dobimo posebno dobro prhko in rahlo zemljo.

Zdaj po zimi se spravlja na kup zmesnega gnoja od časa do časa gnoj iz stranišč ali gnojnice, da se ga obogati na redilnih snoveh. Ako se mu po posameznih plasteh primeša apna ali apnenih odpadkov, pospešuje razkrojitev trohneč h snovi in s tem združeno zorenje zmesnega gnoja.

Pa tudi, če kup po zimi zmrzne, se omehča, zrahlja in zori gnoj. Kup zmesnega gnoja se lahko po zimi, če je zemlja že nekoliko zmrzla, premeče z naj- boljšim vspedom. Pri tem je pazit na to, da kupi ne bodo previsoki. V obče bi naj kup zmesnega gnoja ne bil višji kakor eden meter, ker sicer trohneč snovi vsled pomanjkanja zraka ne morejo tako dobro sprhneti.

Zemlja zmesnega gnoja se lahko smatra za „zrelo“, ako se nabranih snovi ne more več spoznati in je masa dobro razpadla.

Morali bi imeti vedno dva kupa za zmesni gnoj, enega nezrelega, začetni kompost in kup zrelega kom- posta, ki se ga da kmalu porabiti.

Vse odpadke se naj meče le samo na nezrel kup.

Razteptanje vrtnih gred po zimi.

Posebno v velikih mestih in v njih bližnji okolici pa tudi na deželi lahko večkrat opazimo, da ljudje nemarno razteptajo vrtno grede ali obdelana zemljišča, na katerih je letos zrastel krompir in zelenjava.

Vsled tega postaja zemlja v svoji rodovitnosti bist- veno slabša, zrak, ki je neobhodno potreben za pretvar- janje redilnih snovi, ne more v zemljo, in ravno tako ne mraz, ki je znan kot najboljši orač, ki pomaga raz- krojiti in omehčati.

V spomladu bomo brez izjeme nasadili krompirja in različnih vrst zelenjave na istih zemljiščih in vrtnih gredah, da dobimo za zadostno preskrbo prebivalstva

potrebna živila, ki bodo dragocen nadomestek za drag kruh in meso.

Vse grede in zemljišča, ki niso obsajena z zelenjavo, bi morali varovati, da se jih ne potepta, in kar najhitreje, še pred zimo, prekopatiti in izorati, da dobi zemlja čez zimo pod vplivom zraka in mraza prhkoto in vlažnost, ki je tako potrebna za rastline v spomladi.

Poteptana zemlja je pa tudi v spomladi še trda in za nasad manj sposobna.

Hlevi za perutnino morajo biti topli.

Vsakemu reditelju perutnine je znano, da začnejo zlasti mlade kokoši v toplen hlevu okoli božiča jajca nesti. Od kokoši pa, ki so v hladnih ali celo mrzlih hlevih, bomo dostikrat celo v februarju zastoj pričakovali zaželjenih svežih jajc.

Žival namreč porabi v mrzlih hlevih mnogo redilnih snovi, ki jih dobi iz hrane za proizvajanje za življenje potrebne lastne toplote.

Te snovi se pa v toplen hlevu lahko večinoma porabijo za proizvajanje za nas tako dragocenih jajc.

Zaradi tega je treba perutninske hleve kolikor mogoče zadelati proti mrazu in jih ohraniti tople.

Pri hudi zimi in slabem vremenu pustimo kokoši v hlevu, samo moramo jim dati priložnosti, da razkopavajo in jim dajati dovolj piče in vode, ker si je sami ne morejo poiskati. V vsakem hlevu bi naj bil odprt za boj s peskom in pepelom za kopanje.

Oton Brüders,

strokovni učitelj in vodja poizvedovalnega mesta za nasad zelenjave in krompirja pri c. kr. namestništvu.

Prva številka

„Štajerca“

v novem letu 1916 prihaja danes v roke naših prijateljev.

V tem letu stal bode naš list istotako na stališču našega naprednega, avstrijskega ljudskega mišljenja. V prav nobenem oziru se nismo in se ne bodedo nikdar spremenili. Kajti mi hočemo, da ostane

tudi v bodoče zvesti zagovornik ljudskih pravic.

Obracam se tedaj na vse cenjene naročnike, somišljenike in prijatelje, da naj nam i oni v novem, kakor upamo v vsakem oziru, srečnejšem letu

zvesti ostanejo

ter da naj z vsemi močmi na razširjenju lista in njegovih načel delujejo.

- ➔ Vsakdo naj bode naročnik „Štajerca“!
- ➔ Vsakdo naj podpira „Štajerca“!
- ➔ Vsakdo naj pridobiva novih naročnikov „Štajerca“!
- ➔ Vsakdo naj zahteva po gostilnah, brivnicah, v trgovinah kakor tobak-trafikah „Štajerca“!
- ➔ Vsakdo naj pošilja svojim sorodnikom na bojišču „Štajerca“!

Tako bodedo razširili krog svojih prijateljev, s tem pa tudi povečali in izboljšali list! Živijo Štajerc!

Novo pridobitve od hiše do hiše dela firma Grolich s svojimi snovmi za domačo pijačo, ki stanejo po povzetju samo K 4-50 in zadostujejo za napravo 100 litrov najrazličnejših vrst domače pijače. Dobijo se pri Johanu Grolich, Engel-Drogerie, Brünn, št. 686, Moravsko.

Vojaške ure, ure na zapestnik v jeklu, niklu, srebru in zlatu so najboljša darila za Božič in Novo leto. Priporočamo svojim cenjenim čitateljem znano urško f. Maks Böhnle, Dunaj IV., Margarethenstrasse 27/51, ki pošilja na zahtevo vsakomur ilustrirani cenik zastoj in franko.

Mleka je malo in dostikrat se ga ne more otrokom toliko dati, kakor bi bilo to želeli. V obliki puddingov, narejenih iz dra. Oetker pudding-praška, 1/2 litra mleka, 5 dkg sladkorja, zamore se mleko štediti in vendar otroškemu organizmu zaželjeno redilno sredstvo dovesti. Veselje je videti, kako se otroci vsake starosti na teh puddingih razveselijo.

Pri vladujočem gorkem letnem času je priporočljivo, ako se ima v vsaki hiši desinfekcijsko sredstvo. Opozorjamo na današnji inzerat Lysoform-tvornic.

Pri zamašenju se ne vzame črevu škodljivo, zelodec oslabujoče odvajalno sredstvo, marveč Fellerjeve zelodec okrepjujoče milo odvajajoče Rhabarbara-kroglice z zn. „Elza-kroglice“. To rastlinsko naravno zelodec sredstvo odlikovati je pred vsem umetno sestavljenim, črevesju škodljivim mineralnim vodam. Vzamejo je tudi rade žene in otroci. 6 škatlic pošlje franko za samo

4 K 40 vin. lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elza-trg 241 (Hrvat-sko). Vedno naj bi bilo v hiši. Istotako izkušeni zanesljivi Fellerjev „Elza-fluid“, 12 steklenic franco 6 K. (ef)

Praznike življenja, to je rojstni dan, god, birna, zaroka, poroka, delavski jubilej, srebrna in zlata poroka itd. olepšamo svojim ljubim z darili. Pri izbiri daril pa naj se vedno nato misli, da mora darilo dotičnemu res trajno veselje napraviti. Ne kupujte tedaj šund-blaga iz bazarijev, marveč le blago iz staroznane krščanske specialne hiše H. Suttner v Ljubljani št. 701. V bogato ilustriranem katalogu te firme, ki se ga naj z dopisnico zahteva, najdemo krasne predmete za darila po nizkih canah, zlato in srebrno blago, ure, verižice, kiné itd.

la kisló zelje

K 36 — 100 kil proti naplačilu dobavajo Brüder Jellenik, Bisenz, Moravsko. Išče se za stopnike. 537

Kolarskipomočnik in učenc

se takoj sprejmeta pri gosp. Francu Merz, kolarski moister, Breg pri Ptuj. 534

Sode za olje in petrolej

kupi v vsaki množini po naj-boljših dnevnih cenah

Vinzenz Wagner, fabrika olja
Dunaj, Stadlau.

Majer

s 4 do 5 delavskimi močmi se tako hitro kakor mogoče sprejme. 511

Mesečna plača 50 kron

ter njive mleko, od 3 krav z dnevno plačo 80 vinarjev.

Naslov Richard Ogrisev, Maribor Langerg. 17.

Zagotovljen uspeh, drugače denar nazaj.
Zdravniško spritvelo o izbornem učinku!
Polna krasna prsa
dobite pri rabi 13
med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Oblastveno preiskana in gar. neškodljiva za vsako starost, **hitri sigurni uspeh.** Se rabi zunanje. Poizkusna doza K 3—, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 8—.

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium Dunaj IX., Lackiererg. 6/K.

Razpošiljatev strogo diskretna. Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „Marija pomagaj“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarna pri „zlatem jelenu“, v drožeriji A. Kauč, in „Adria-Drogerie“.

Denar mečete proč

ako plačujete velike cene za svo likarje, ker morete sami pripraviti najcenejše vrste z mojimi ekstrakti. 1 stekl. ekstrakt z uporabnim navodilom za napravo 5 litrov najcenejega ruma ali „Alt-vatras, benedikcina, cesarica, kumlovec, popogorja, črešnjevec, ananasa, maraskina, vaniljevca, pušca, popoverment, angleške greničice, kave, kakao, šartres, dišča perla, vitaje, hudega likerja, alaha, brinjevca, jerezabuka, silivke, konjaka K 1-90; 3 steklenice K 4-50; 6 steklenice K 7-50; 12 steklenic K 13-50 franko po povzetju. Ne more se skaziti! Pristen le pri

JAN GROLICHU, drožerija pri angelju, BRNO 92, Morava.

100 litrov zdrave domače pijače

osvežujoče, dobre in žejo gaseče si lahko vsak sam priredi z malimi stroški. V zalogi so snovi za: ananas, jabučnik, grenadine, malinovec, poprova meta, muškatelec, pomerančnik, dišča perla, visnjevce, staziti se ne more. Ta domača pijača se lahko pije poleti hladna, pozimi tudi vroča, namesto ruma in zganja. Snovi z natančnim navodilom stanejo K 4-50 franko po povzetju. Na 5 takih porcij dodam 1 povrhu zastoj.

Jan Grolich, drožerija pri angelju, Brno 92, Morava

Dijamanti za rezanje stekla

za steklarje in domačo rabo. — Štev. 1 za steklo v oknih K 2-40. — Št. 2 za nav. močno steklo K 3-60. — Št. 3 za vse vrste brus, stekla K 5-50. — Št. 4 za močno brušeno steklo, neobdelano, in za zrcala K 8—. Povzete 35 vin. več. Za realno in solidno blago jamči

JAN GROLICH, drožerija pri angelju, Brno 92, Morava.

Moj kosmetični

petrolej za lase
Delavci v nafarudokopih in petrolejkih rafinerijah ne postanejo nikoli plešasti. Jas sem najčistejši petrolej predelal v kosmetikum za lase in dosegel z njim najlepše uspehe pri redkih lasih in pri izpadanju las. Dobiva se samo v moji drožeriji „zum weißen Engel“ v Johannsburg v Brnu. Steklenica stane K 1—, 6 steklenic K 5-50, 12 steklenic K 10—. Poština znaša K 1-05 do K 1-15. Manj kot 2 steklenici se ne pošilja.

JAN GROLICH, drožerija pri angelju v Brno 92, Morava

Framydol

je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brade za tujno temno pobarva. 1 steklenica s poštnino vred K 2-35.

Rydyol je rožnata voda, ki sivo pordeči blede lase. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštnino vred K 2-15. Naslov za naročila:

Jan Grolich, drožerija pri angelju, Brno 92, Morava.

500 KRON V ZLATU

če ne odstrani kreme Grolich z zraven spajajočim milom vse solnate pege, maroge, solnate opokline, ogrca, obrano rdečico itd. in ne obrni kolo milo, dostno sveže in nežno. Cena K 3-15 s poštnino vred. 3 porcije stanejo K 8-30, 6 porcij K 15-50. Vse brez kakih nadaljnjih stroškov. Naslov za naročila:

Jan Grolich, drožerija pri angelju, Brno 92, Morava

VARITE PIVO DOMA

po preizkušnem navodilu. Snovi za 25 litrov piva s 50 zamaški 2 K, poština 84 vin.; na 5 takih porcij se ena narvže in pošlje poštine prosto. Naročite torej za več tovaršev.

JAN GROLICH, drožerija pri angelju, BRNO 92, Morava.

Rudečica nosa

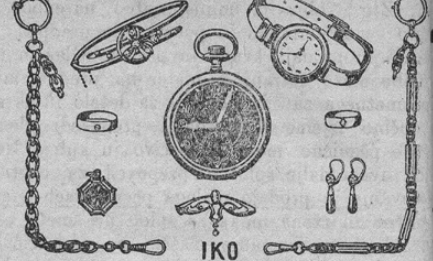
kakor tudi na licih, pege, zajedniki, grbe, ohlapna koža in sploh vsi madeži na koži izginejo z jamčeno, ako se rabi izkušen dr. A. Rix-ov Pasta Pompadour. P opolnoma nesškodljivo sredstvo. Poskus stane 1 krono. Velika doza 3 krono. Dr. Rix-ovo biserno mleko (Perlenmilch) tekoč puder v barvah roza, belo in naravno žolto, steklenica 3 krono. — Pošilja se diskretno od

Dr. A. Rix Kosm. Laboratorium Wien IX, Lackierergasse 6/K. Zaloge so v Mariboru: Lekarna k „angelju varuhu“, lekarna k Mariji pomagaj in parfumerija Wolfram v Ljubljani: lekarna k „zlatemu jelenu“, parfumerija A. Kauč in drogerija „Adria“.

V temi

noči, v temnih prostorih, zamore se vedno videti, kako pozno je, brez da se prižge luč, ako se poseduje Radium-uro! Kupi naj se le Suttnerjeve Radium-ure, ki imajo trajno svetilno m ne pa one manjvredne konkurenčne svetilne ure, katerih vredna fosforjeva svetilna masa v kratkem času obledi.

SUTNER

Stev. 600. Fina prava niklasta anker-remontoar-ura, teče v manjih, s l.-radium svetločo se cifernico in kazalci, natančno regulirana	K 8
1280. Radium-budilnica, ki sveti	9
1279. Moderna radium-budilnica za stari	18
712. „IKO“ niklasta anker-ura, 15 rubisov	14
785. Srebrna cil, remontoar, 15 rub.	13
422. Niklasta verižica, K 1,75, dolga verižica	1
1450. Verižica iz bele kovine, trajno lepa	2
813. Srebrna damske ura, zlati rob	12
817. Srebrna damska ura, dvojni mantel	13
1548. Srebrna ura na zapestnik, tula	26
1149. Srebrna broša	1
1678. Srebrni uhani	1
1675. Srebrni uhani	1
1697. Uhani, zlato na srebru	3
1113. Uhani, zlato na srebru	3
979. Srebrni privesek, masiven	2
410. Niklasta anker-Roskopf-ura	4
1203. Dobra ura-budilnica	3

Krasni katalog zastoj in franko!

Razpošiljatev proti povzetju ali napreplačilu strogo diskretno. Kar ne dopade, se izmenja!

Vsaka ura je natanko reparirana, strokovnjaksko oljena in zapira proti prahu.

Lastna fabrika ur v Švici.

H. SUTTNER samo v Ljubljani št. 701.

Krščanska svetovna razpošiljalna hiša. — Nima filijalke. Lastna precizijska znamka „IKO“ svetovno znana.

Parna žaga Ružička v Ptuj

kupuje vse vrste okroglega lesa. Sprejme se tudi en

gaterist

- 7 -

Obilo sreče v novem letu! 1916 Blagoslov v novem letu!

Slawitsch & Heller

trgovina z manufakturnim blagom itd.
Ptuj, Florianiplatz.

Franz Vogel

trgovina z glažovnatim blagom, posodo,
servisi, čašami itd., glažar
Ptuj, Hauptplatz (pri mestni cerkvi).

Machalka & Korsche

trgovina s špicerijo
Ptuj, Florianiplatz.

Adolf Sellinschegg

trgovina s špicerijo in deželnimi produkti
PTUJ.

Franz Hoinig

trgovina s štrikanim in kratkim blagom,
obleke itd.
Ptuj, Bismarckgasse.

Alois Muchitsch

trgovina z manufakturnim blagom
„Pri angelju“ v Ptuju.

Jos. Kollenz

glažar, trgovina s glažovnatim blagom,
posodo, servisi, s čašami itd.
Ptuj, Bismarckgasse, poleg „Štajerca“.

W. Blanke

tiskarna, knjigoveznica, kojigarna
Ptuj, Hauptplatz.

Mag. pharm. Viktor Hayd

drožerija
Ptuj, Bismarckgasse, nasproti „Štajercu“.

Jožef Ornig

pekarija, trgovina z moko, soljo itd.
PTUJ.

Paul Pirich

tovarna usnja, trgovina z usnjem
PTUJ.

Jakob Matzun

fabrika opeke, razprodaja drv, pre-
moga itd.
PTUJ.

Leopold Slawitsch

trgovec s špicerijo, kratkim blagom, štri-
kanim blagom, kolesi, šivalnimi stroji itd.
Ptuj, Florianiplatz
(filijalka pri dravskem mostu).

Jos. Pirich

trgovina z usnjem
PTUJ.

D. Rakusch

veletrgovina z železjem itd.
CELJE.

Glavno zastopstvo „Jabluš“

Podplat, Štajersko
želi vsem svojim odjemalcem srečno
in veselo novo leto!

Maks Straschill

veletvornica in prodajalna žganja
PTUJ.

Lukas Putan

manufakturna trgovina
CELJE.

Josef Kasimir

trgovina s špicerijskim blagom,
barvami itd.
Ptuj, Bismarckgasse.

Karl Ackermann

urar,
trgovina z zlatim in srebrnim blagom
Ptuj, Bismarckgasse.

Gustav Stiger

veletrgovina s špicerijo, deželnimi
pridelki itd.
CELJE.

Šparkasa

dež. knež. komorn. mesta Ptuj.

Franc Pototschnig

usnjar, trgovina z usnjem
Ptuj, Minoritenplatz.

Uredništvo in upravništvo

„Štajerca“

PTUJ.

